

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АКТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

**JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN**

**2025
1/3/1**

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2025

MUNDARIJA

Tarix

Barotov S. XVII asrning ikkinchi yarmi-XVIII asrning oʻrtalarigacha boʻlgan davrda Buxoro xonligida xalq qoʻzgʻolonlari	4
Djurayev R. XX asrning 60-70-yillarida Oʻzbekiston SSRda chorvachilik holati	7
Madyarova S. Turkiston davlat universiteti tarix-filologiya fakulteti faoliyatiga doir.....	10
Narziyev N. Forish tumani folklor anʼanaviyning entomadaniy xususiyatlariga doir mulohazalar	14
Salayev U. Janubiy Orolboʻyi hududida eneolit davri turar-joylarida arxeologik izlanishlar	17
Toraev A. Расселение казахов в Узбекистане	19
Tojiyev B. Uilyam Murkfortning Buxoro amirligidagi faoliyati	23
Turaboeva Z. Научное исследование реставрации исторических памятников в Узбекистане (на примере города Самарканда)	26
Usarov U., Mamatmurodov O. Rossiya imperiyasi mustamlakachiligi davrida Samarqand viloyatining qishloq xoʻjaligi tarixining manbashunosligi	29
Shodmonov X. The role of museums in implementing state policy for youth in Uzbekistan.....	32
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdullayev A. Oʻzbekistonda fuqarolik jamiyatini shakllantirishning dialektik zaruriyatini oʻrganishning ayrim masalalari	35
Agʻayeva D. Talabalarni pedagogik faoliyatga kirishishda motivatsiya va psixologik tayyorlik	38
Arzieva B. Models and approaches to developing intercultural competence.....	41
Asadullayeva G. Boʻlajak kimyo oʻqituvchilarni xalqaro baholash TIMSS tadqiqotiga tayyorlashda tabiiy fanlar savodxonligini rivojlantirish metodikasi	44
Asqarova Z. Oʻzbekiston zamonaviy sanʼatida Oʻrta asr Sharq miniatyura sanʼati mavzularining badiiy talqini	47
Axmedova A. Yozma tarjima koʻnikmasini turli til korpuslari asosida rivojlantirishning nazariy asoslari	50
Bazarboeva N. Oilaviy munosabatlarda tolerantlikni taʼminlovchi mexanizmlar.....	53
Beknazarov P. Boshlangʻich sinf oʻquvchilarida jismoniy tarbiya darslarining samaradorligi oshirish	56
Berdiqulova N. Oliy taʼlim muassasalarida axborot texnologiyalariga oid fanlardan toʻgaraklarni tashkil etishning pedagogik modeli.....	59
Davletyarova N. Innovative methods of teaching english in medical universities using communication technologies.....	62
Dulanbayeva O. Mutolaa fenomenini talqin etishning zamonaviy konsepsiyalari	65
Jammatov J. Umumtaʼlim maktabi oʻquvchilarining jismoniy rivojlanishi va jismoniy tayyorgarligini monitoringini amalga oshirish dasturi	68
Jamolova M. Emotsional va ijtimoiy intellektning oʻqituvchilar kasbiy oʻzligini anglashda roli	71
Jonibekov D. Informatika va axborot texnologiyalari fani darslarida raqamli didaktik vositalardan foydalanish (learningapps.org platformasi misolida).....	74
Jumaniyozov Y. Psixologiyada farzand tarbiyasida otalik rolining xususiyatlari	77
Ishmuradova G., Mirzayev E. Boʻlajak texnologik taʼlim oʻqituvchilarining konstruktiv kompetentligini takomillashtirish metodikasi	80
Kaliqnazarova G. Oʻqitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar va ularning xususiyatlari	83
Kasimov S. Talabalarining fizikadan mustaqil ishlarini tashkil etish muammolari	86
Mavlanova N. Tanqidiy fikrlashning zamonaviy pedagogika va psixologiyada tutgan oʻrni	89
Madraximov A. Zamonaviy dunyoning ijtimoiy tarmoqlar taʼsiridagi manzaralari	92
Маждова М. Перспективы исследования нарративной компетентности дошкольников	95
Mannopova R. Xorijiy til koʻnikmalarini oʻqitishda sunʼiy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlari (tinglash va oʻqish koʻnikmalari misolida).....	98
Matlatipova M. Linguistic and psycholinguistic foundations of read-alouds in teaching english	102
Maxmudov Z. Lotin tili va tibbiy terminologiya fanini oʻqitishda interfaol dars oʻtishning ahamiyati va uslublari	105
Makhmudov A. The function and significance of the higher education sector in the community	108
Mirzachayev A. Abu Hanifa mazhabi vakillarining qarashlari va ijtimoiy-falsafiy tahlili	110
Miryusupova N. Maktabgacha talimni boshqarishda strategik yondashuvlar.....	112
Mumindjanova N. Professional taʼlimda oʻquvchilarning kasbiy-ekstremal kompetensiyalarini rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	115
Musayev O., Shapsanova N. Oilalardagi maʼnaviy qadriyatlar transformatsiyasining oʻziga xos xususiyatlari	118
Muslimova D. Effective methods for developing english speech skills in visually impaired students through audio technologies	121
Mutalipova F. Bolalar agressiv xulqning shakllanishiga taʼsir etuvchi ijtimoiy psixologik omillari	124
Muxammadiyeva O., Majidova O. Yosh avlodni tarbiyalashda sharq mutafakkirlari taʼlimotining oʻrni	127
Muxitdinova X. Xorijliklarga oʻzbek tilini oʻqitishning oʻquv-dasturiy taʼminoti holati va dolzarb vazifalar	130
Narxodjayeva X. Oʻquvchilar nutq madaniyatini oʻstirish vositalari	133
Nizamov A. Elektron taʼlimning pedagog kadrlar uzluksiz kasbiy rivojlanishidagi oʻrni	136
Nishonov A. Mafkuraviy immunitetning falsafiy, psixologik-pedagogik asoslari	139
Ниязова М. Проблемы преподавания французского языка как иностранного.....	142
Normamatova M. Ijtimoiy xizmatlarni raqamlashtirishning dolzarb masalalari	145
Normurodov D. Yangi davr Gʻarb falsafasida fuqarolik jamiyatiga doir gʻoyalar rivoji.....	148
Norchayev A. Talabalarining muhandislik kompetentligini rivojlantirishning didaktik asoslari	152
Nurmetova F. Oʻzbekiston – Janubiy Koreyaning taʼlim sohasidagi hamkorligi	155
Odiljonova A. Talabalarda kreativlik xususiyatlari namoyon boʻlishining nazariy metodologik asoslari	158
Otanazarova Y., Djurayeva G. Economic and cultural factors influencing skilled migration between China and Taiwan	161
Ochilov J. Jamiyatga antropogen va texnogen sivilizatsiyalar taʼsirining ontologik talqini.....	164
Rajabov J. Tarmoqlarni qurishda qoʻllaniladigan arxitekturalar.....	167
Рахиммирзаев С. Социально-психологическая значимость благополучия сотрудников современных организаций.....	170
Saidova N. Boʻlajak boshlangʻich sinf oʻqituvchilarining tayyorlashda aralash taʼlim texnologiyasini imkoniyati	173
Sattorova M. Umumtaʼlim maktablarida inklyuziv taʼlimni tashkil etishning pedagogik psixologik aspektlari	176
Salamov X. Yoshlar maʼnaviy-mafkuraviy kamolotida buyuk ajdodlarimiz diniy va dunyoviy qarashlarining oʻrni.....	179

Tadjidinov M. Tibbiyotda raqamlashtirishning mazmuni va zamonaviy tendensiyalari	182
Turgunov A. Axborot madaniyatini shakllantirishi tarixi va bugungi kundagi ahamiyati	185
Usmanova G. Edukologiya atamasining bugungi ta'lim sohasidagi missiyasi	188
Usmonova Z. Xorijliklarga o'zbek tilini o'rgatishda milliy-madaniy komponentlarning ahamiyati.....	190
Fayzullayeva Ch. Kimyo fanini o'qitishda qiyosiy yondashuv asosida nazariy bilim, amaliy ko'nikma va hayotiy tajribalar uyg'unligini ta'minlash	193
Fedotova K. Intercultural competence in the theory and practice of teaching a foreign language in a non-linguistic university	197
Xazratkulov M. Milliy va ma'naviy qadriyatlar yoshlarda bag'rikenglik madaniyatini rivojlantirish omili sifatida	199
Xidirov S. Vorisiylik: ijtimoiy xavfsizlikning tarixiy sosiologik ildizi sifatida.....	202
Xolmurodov B. Sun'iy intellekt texnologiyalari orqali talabalar qobiliyatlarini baholash va ularga mos dasturlarni taklif qilish	205
Xolmurodov Sh., Turayev T., Norqobilov H. Maktablarda ta'lim jarayoni tashkil etishda sun'iy intellektidan foydalanishning ahamiyati.....	208
Хосилова Ф. Формы и методы исследовательской деятельности в высшем образовании.....	211
Xudaynazarov S., Jamalova N. Etnomadaniy qadriyatlar – o'zlikni anglash omili	214
Xujayev M., Mirzachayev A. Hozirgi davrda imomi a'zamning ma'naviy-axloqiy tarbiyaga oid qarashlarining ahamiyati	217
Xujamov A. Texnik mexanika fanini o'qitishda konseptual metodik tizimni yaratishning ilmiy asoslari	219
Xusanbayeva Y., Xoshimova G. Jadidlar ilmiy-ma'naviy merosining yosh avlod tarbiyasidagi ahamiyati	221
Xaydarova A. Evolyutsion epistemologiyaning tushuncha va jarayon sifatidagi ahamiyati	224
Khaytimmatov O. China's growing influence in Uzbekistan and Central Asia: a strategic and economic analysis	227
Shukurova D. Ta'lim tizimida zamonaviy raqamli texnologiyalarning tasnifi va vositalari.....	230
Shukurova I. Ko'p avlodli oilalarning ijtimoiy-psixologik jihatlar: zamonaviy xorijiy tadqiqotlar tahlili.....	234
Shukurullayev U. Siyosiy – PR va siyosiy manipulyatsiyaning jamiyat barqarorligini ta'minlashga ta'siri.....	237
Shukurullayeva G. Retributivizm va jazo axloqiy nazariya sifatida	240
Ergashov Y., Adashboyev Sh., Tursimatov D., Umurzakov B., Iskandarov N. O'zbekiston sharoitida turistik marshrutlarni raqamlashtirish istiqbollari.....	243
Eshnazarova F. Sport sohasida amaliy tadqiqotlarni o'rganishning amaliy jihatlar	247
Yusupov T. Jamoaviy munosabatlarda emotsional intellektning psixologik jihatlar (futbol jamoalari misolida)	250
Yusupova Y. Bolalar agressiyasi va zo'rlash hodislarini o'rganish usullari	253
Yakubova M. Kimyoni o'qitishda talabalarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda aniq va tabiiy fanlar integratsiyasidan foydalanish metodikasi	256
Filologiya	
Abdullayeva N. Koronavirus pandemiyasi davriga oid terminlar tahlili (ingliz tili lug'ati asosida)	259
Ачилова Р. Аллюзия в творчестве Уильяма Вордсворта	262
Babaeva S. G'arb bolalar adabiyotining sharq adabiyotiga ta'siri	264
Babajanova Y., Babajanova Z. Semantic analysis of "The call of the wild"	267
G'aniyeva N. XX asr boshi o'zbek jadid adabiyotining poetik xususiyatlari	270
Djalilova D. Fransuz va o'zbek tillaridagi maqollarning milliy-madaniy xususiyatlari	273
Jumamuratova R., Djumabayeva J. Badiiy asar tarjimasida pragmatik potentsialni ta'minlashi masalasi: bilim, ko'nikma va tajriba	275
Imamova X. Turkologiya faninig rivojlanish tarixi haqida	277
Israilova N. Nemis yoshlari nutqida tilning etnolektal shakllari	280
Qurbonova E. Yuridik terminosistema birliklarining semantik o'ziga xosligi	284
Маджидова Р. Интерпретация традиционных ценностей в современном и историческом аспекте	287
Meliqulova M. Kasb-hunar bo'yicha shaxslarni nomlashda G'arbiy Yevropa o'zlashmalari (uzbek va rus tillari misolida)	290
Mirxanova G. O'zbek tilida terminlarning shakllanishi va tadqiqiga konseptual yondashish	293
Mullabayeva A., Artiqova Y. Urush jarayonlarini yoritishda axloqiy mezonlar	296
Nizamova X. Nutqiy akt nazariyasi kontekstida komplimentlarning pragmatik va madaniyatlararo tahlili.....	299
Omanov P. Jamiyatda ikki tillilik va ko'p tillilik: kichik yoshdan shakllantirish, psixolingvistika va sosiolingvistika nuqtai nazaridan tahlil	302
Ochilova M. Alisher Navoiyning "Layli va Majnun" va "Lison ut-tayr" asarlarida sabr talqini.....	305
Radjabov N. Tilning fonemik tizimida interferensiya omillari	308
Rasuleva N. XXI asr Xitoy ilmiy fantastik asarlarida ekologik omillarning yoritilishi	311
Rustamov I. Kichik janr matnlarining lingvomadaniy xususiyatlari va ularning madaniy kod sifatida namoyon bo'lishi	314
Rustamova D. Ensiklopedik lug'at maqolasining leksikografik talablari xususida	316
Safarov A. Irrigator kadrlar tayyorlash borasidagi qarorlar tahlili	319
Ulug'murodova K. Lutfiy va Hofiz Xorazmiy she'riyatida Layli obrazining badiiy talqini	322
Umarova G. Importance of studying compound nouns in linguistics	325
Fayzullayeva O. Turkum she'rlar kompozitsiyasi	328
Xaitova G. Ingliz va o'zbek tillarida yaqin – uzoq" oppozitsiyasining ifodalanishida paremiologik birliklar roli.....	331
Xolmatova M. Leksik-frazeologik maydon: sifatarning iboraviy xususiyatlari va qo'llanish chastotasi.....	333
Egamova Sh. Alisher Navoiy "Saddi iskandariy" dostonida harbiy lavozim, mansab, unvon ma'nosini ifodalovchi istilohlar	336
Elov B., Samatboyeva M. O'zbek tili korpusida nerni teglashning umumiy qoidalar.....	339
Esanova M. Expression of the clinical meaning of latin medical terms in english and uzbek	342
Yuldashev A. Ichki korpus (podkorpus) ishlab chiqishda ekstralingvistik teglardan foydalanish.....	345
Yakubov S. A look at the study of Goethe's works in Uzbekistan (based on Goethe's "Faust")	348